

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:		Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. P.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, reperuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.— Tabelaaryczne o 50 proc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 4. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.
We Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2.—, kwart. 6— z dostawą do domu . . . mies. zł. 2-40, kwart. 7—	Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2-40, kwart. 7— Zagranicę . . . mies. zł. 5.—, kwart. 15—				

BEZ ZŁUDZEŃ.

Stosunki angielsko-włoskie mimo wyraźnej chęci obu stron dojścia do porozumienia, ciągle jeszcze są dalekie od serdeczności. Powtarza się sytuacja jaka miała już kilkakrotnie miejsce, między innymi w związku z zawarciem gentlemen-agreement. Wola porozumienia tak Anglii jak i Włoch doprowadziła do zawarcia układu co wniosło pewne odprężenie w stosunki międzynarodowe, jednak ogólne wypadki rozgrywane się na arenie światowej, a w dodatku związa nie obu partnerów z innymi mocarstwami o interesach sprzecznych i nie uregulowanych, nie pozwoliło na wyciągnięcie odpowiednich korzyści z gentlemen'skiego porozumienia. Podobnie układ, który doszedł do skutku w czasie Wielkanocy, chociaż ułożony na bardzo szerokich podstawach i obiecujący obu państwom duże korzyści, dotychczas pozostał na papierze. Ustąpienie ministra Edena, wielka dyskusja w parlamencie angielskim, odważne sprecyzowanie przez Chamberlaina wytycznych jego polityki, stawianie czoła przez brytyjskiego premiera już nie tylko opozycji, ale nawet znacznemu odłamowi konserwatystów przywiązanych do polityki ligowej — wszystko to natrafiło na przeszkodę w postaci problemu hiszpańskiego.

Przeszkodę dość niespodziewaną. W chwili wielkiej ofensywy gen. Franco, wiadomości o załamaniu się frontu rządowców, o panicznej ucieczce nie tylko pojedynczych ludzi, ale całych oddziałów za Pireneje wskazywały na szybki koniec wojny, co by pozwoliło oprzeć cały system polityki europejskiej na nowych, pewniejszych podstawach.

Obecnie po kilku miesiącach przyczyny dalszego trwania wojny są już zbyt dobrze znane, by trzeba było się nad nimi dłużej zastanawiać. Szybki koniec konfliktu mógł nastąpić jedynie przez załamanie się „morale” wojsk rządowych. Ponieważ ta stroną „opiekują się” wysłannicy sowieccy, nie wahający się przed użyciem ostrych środków represji wobec defetystów, ponieważ rząd w Burgos nie obiecywał nigdy wielkiej łaski zwyciężonemu, a nawet oświadczył, że nie uszanuje autonomii Katalonii — walka toczy się nadal. Rozstrzygnięcie militarne wymaga czasu.

„Jeszcze kilka miesięcy” — mówią w kołach wojskowych, zarówno jak dyplomatycznych. Okres to bardzo rozciągliwy. Widoków zatem na zakończenie konfliktu zaczęto szukać w komitecie nieinterwencji. Przed kilkoma dniami jednakże i tu zapanowało rozczarowanie. Odpowiedź rządu w Burgos na brytyjski plan wycofania ochotników mimo zasadniczej zgody na akcję komitetu nieinterwencji, jest de facto negatywna. Zastrzeżenia generała Franco zmuszają bowiem komitet do rozpoczęcia od podstaw żmudnej roboty uzgadniania poglądów, rozpatrywania sprzecznych tez i projektów. Zakończenie wojny tą drogą wydaje się w obecnej chwili prawie beznadziejne.

Większe nadzieje rokuje może zmiana stanowiska socjalistów francuskich jaką można było zaobserwować w nie dawnym artykule byłego premiera Bluma. Stanowił on niejako przejście od idei walki bezwzględnej do tezy

Francja przyjęła spokojnie demonstrację polityczną Hitlera.

Paryż, 31. 8. (PAT) Kanclerz Hitler przeprowadził wczoraj w otoczeniu kilku generałów inspekcję fortyfikacji pod m. Kehl, na granicy francusko-niemieckiej naprzeciw Strassburga. Inspekcja trwała godzinę, w ciągu której ruch graniczny na tym odcinku był wstrzymany.

Francuskie koła polityczne i prasa paryska potraktowała te nieoczekiwane inspekcje kanclerza Hitlera na granicy francusko-niemieckiej ze spokojem, ograniczając się do podania krótkich telegramów na ten temat. Jak się zdaje, stosownie do inspiracji półoficjalnej prasa francuska przeszła nad tą sprawą do porządku dziennego.

„Intransigeant” donosi, że fortyfikacje w pobliżu Kehl nie posiadają tak wielkiego znaczenia politycznego, by zachodziła konieczność inspekcji aż samego kanclerza Hitlera. Jedynie ich znaczenie polega na tym, iż wznoszą się one o kilkaset metrów od francuskiego Strassburga i przez to nabierają znaczenia symbolicznego. Wizytę kanclerza Hitlera w Kehl należy uważać za pewnego rodzaju demonstrację polityczną pod adresem Francji a nawet Anglii.

Ważnej przeprawy w m. Tiesietu w pobliżu Loyang.

Armia japońska atakuje na wszystkich odcinkach.

Tokio, 31. 8. (PAT) Generalne natarcie wojsk japońskich na Hankou odbywa się na obszarze pięciu prowincji: Szansi, Honan, Anhuei, Kiangsi i Hupei. Wojska japońskie, działające na południu prowincji Szansi, zajęły wszystkie miejscowości o znaczeniu strategicznym na północnym brzegu rzeki Żółtej, m. in. m. Fenglingtu, położoną na wprost m. Fungkuan, stacji kolejowej na linii lunghajskiej. Miejscowość Ungkuan znajduje się pod ogniem artylerii japońskiej, co uniemożliwiło komunikację na kolej lunghajskiej. Podczas przeprawy cofających się z Fenglingtu do Tungkuan wojsk chińskich utonęło na skutek celnego ognia Japończyków w rzece Żółtej około 1.500 żołnierzy.

Jednocześnie ruszyły do natarcia silne oddziały japońskie z północnej prowincji Honan, zajmując miejscowości Tsiyuan, Czungwangtsun i Mongtsien. Artyleria japońska ostrzeliwuje m. Hongkien, położone na północnym brzegu rzeki Żółtej na wprost

Ważnej przeprawy w m. Tiesietu w pobliżu Loyang.

Wojska japońskie, nacierające z prowincji Anhuei w kierunku zachodnim, zepchnęły Chińczyków poza linię obronną, biegnącą wzdłuż masywu górskiego Tapieli i przekroczyły granicę prowincji Hupei. Oddział japoński, który zdobył m. Huoszan, nadal naciera w kierunku zachodnim, podczas gdy inny oddział zajął m. Tuszczen.

Wojska japońskie nadal nacierają w kierunku zachodnim w południowo zachodniej części prowincji Hupei. Najbliższym celem natarcia jest m. Kwangtsi, skąd prowadzą drogi na Kiczun. Jednocześnie japońskie okręty wojenne posuwają się w górę rzeki Yangtse.

Oddziały japońskie, działające w obszarze masywu górskiego Luszana, zajęły m. Kungtsun, zaś oddziały, nacierające z m. Dzuiczang, przekroczyły granicę prowincji Kiengsi i Hupei.

„Manewry floty sowieckiej mają wyraźnie zaczepny charakter”.

Berlin, 31. 8. (PAT) Jako odparcie zarzutów, iż Rzesza urządza w tym roku wielkie, chociaż rozrzucone po rozmaitych terenach, manewry wojskowe, odpowiada „Boersen Ztg.” artykułem p. t. „Manewry u innych”.

Przed wszystkim, zdaniem „Boersen Ztg.”, należy zwrócić uwagę na manewry floty sowieckiej, posiadające w roku bieżącym wyraźnie zaczepny charakter, a odbywające się w zatoce fińskiej i na wodach estońskich.

Flota sowiecka — ciągnie dziennik — jest nie tylko zmodernizowanymi resztkami floty cesarskiej, ale rozbudowanym i wzmocnionym przez planowane przygotowania narzędziem wojny. Główną jej siłą stanowią flotylla łodzi podwodnych, licząca na morzu Bałtyckim 80 jednostek, na Czarnym 30, a 50 na wodach Dalekiego Wschodu, przy czym łodzie te mają zasięg działania około 7000 mil morskich. Lotnictwo morskie liczyło dotychczas 400 samolotów, a w ciągu roku bież. ma uleć podwojeniu. Poza tym nie należy, zdaniem pisma, spuszczać z oka z wielkich tegorocznych ćwiczeń obrony przeciwlotniczej, organizowanych przez „Ossoawiachim”.

Również i manewry angielskie, francuskie i belgijskie — zdaniem „Boersen Ztg.” — o wiele swoimi rozmiarami i starannością przygotowania przerastają normalne ćwiczenia jesienne, urządzone corocznie.

ważane w Italii za krok decydujący. „Gdy drzwi są zamknięte, otwiera się okno” — mówią w Rzymie, robiąc aluzje do transportów płynących z Francji i francuskiego Algieru do portów hiszpańskich.

Mimo trudności wojny nowoczesnej, rozwiązanie konfliktu hiszpańskiego, a z nim możliwość uregulowania stosunków europejskich leży w dalszym ciągu na polach walki

SAMORZĄDOWCY U PREMIERA SKŁADKOWSKIEGO.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski przyjął wczoraj przydziem zarządu centralnego Związku Zawodowego Pracowników samorządu terytorialnego R. P. w osobach posła Pacholczyka i prezesa Filipskiego, którzy złożyli zaproszenie na otwarcie ogólnokrajowego zgromadzenia delegatów oddziałów tego Związku, które się ma odbyć dn. 3 września br. w Jaremczu.

TELEGRAM POLAKÓW Z TORONTO W 40 ROCZNICĘ ŚMIERCI PŁK. GZOWSKIEGO.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Min. Spr. Zagr. Józef Beck otrzymał następujący telegram:

„Polacy, zebrani w dniu 28 sierpnia w Toronto na uroczystej akademii ku uczczeniu 40 rocznicy śmierci wybitnego patrioty polskiego, kanadyjskiego pułk. sir Kazimierza Gzowskiego, przesyłają na ręce Pana Ministra zapewnienia swej jedności duchowej z krajem ojczystym.

Podpisany przewodniczący akademii: Andrejczuk.”

DWA ODCINKI PRZEJŚCIOWE Z POLSKI NA LITWĘ.

Wilno, 31. 8. (PAT) Z dniem 1 września r. b. zostaną uruchomione dla ruchu kołowego i pieszego dwa punkty przejściowe graniczne z Polski na Litwę.

Pierwszy punkt przejściowy na odcinku Kowno—Jewje—Zawiasy—Landwarów. Drugi — na odcinku Olita—Orany—Ejszyszki.

Dla pierwszego odcinka przejściowego punkt kontroli granicznej mieścić się będzie w Zawiasach, dla drugiego — w Dmitrówce—Orany.

LOTNICY PORTUGALSCY U MUSSOLINIEGO.

Rzym, 31. 8. (PAT) Mussolini przyjął wczoraj lotniczą misję portugalską, która przybyła do Włoch celem zapoznania się z organizacją lotnictwa włoskiego.

UKŁAD HANDLOWY MIĘDZY WŁOCHAMI A CZECHOSŁOWAKIAMI.

Mediolan, 31. 8. (PAT) Podpisany został nowy układ handlowy pomiędzy Włochami a Czechosłowacją, w myśl którego czechosłowackie kontyngenty wywozowe podniesione zostały o 50 miln. koron, natomiast Włochy uzyskały dodatkowy kontyngent na 150 tys. kg sztucznej jedwabiu.

TERRORYSCI W PALESTYNI DZIAŁAJĄ.

Jerozolima, 31. 8. (PAT) Stacja kolejowa Sarrar na linii kolejowej Jerozolima—Rahmleh doszczętnie spłonęła na skutek podpalenia.

W pobliżu Nablus zburzono dwa domy, w których chronili się terroryści.

W okolicach Nablus w starciu pomiędzy wojskiem a niewielkim oddziałem partyzantów arabskich, jeden Arab został zabity, zaś dwóch wzięto do niewoli.

Wiadomości bieżące.

31 SIERPNIA 1938	Sroda Rajmunda
	Intro: Idziego Wschód słońca 4:44 Zachód 18:28

TEATR WIELKI.
Sroda godz. 20 „Ludzie na krze”.

TEATR ROZMAITOSCI.
Teatr nieczynny.

KINOTEATRY:
APOLLO Chorążczyzna 7: „Heidi”.
BALTYK pl. Strzelecki: „Mój pan mąż” i „Kid Galahad”.
CASINO Legionów 5: „Więzy miłości” i „Grzech młodości”.
CHIMERA Akademicka 8: „Kłamstwo Niny Petrowny”.
EUROPA Akademicka 3: „Król się bawi”.
KOPERNIK Kopernika 9: „Grobowiec indyjski”.
MARIYSIENKA pl. Smolki: „Grobowiec indyjski”.
METRO Łyczakowska 7: „Poznali się w Monte Carlo” i „Zaginiona wyspa”.
MIRAŻ: „Ziemia błogosławiona”.
MUZA 3-go Maja 11: „Kadeci marynarcki”.
PALACE Legionów 1: „Miłość w kajdanach”.
PAX nieczynny.
RAJ pl. Mariacki 7: „Burgtheater”.
RIALTO pl. Akademicki 5: „Wzgardzona”.
ROXY Kętrzyńskiego 56: „Express Monogoli”.
STYLOWY Szaszkiewicza 5: „Czarny korsarz” i rewia.
SWIT Gródecka 2b: „Sitting Bull” i „Sen sacja jest świat”.
TON pasaż Mikolascha: „Straceńcy” i „Bez rozkazu”.
UCIECHA pasaż Mikolascha: „Miasto w plomienach” oraz rewia.

— Nieodwołalnie ostatni występ Stefana Jaracza. Dziś o godz. 8-mej wiecz. w Teatrze W. Teatr Ateneum kończy swe gościnne występy, dając na pożegnanie znakomite widowisko. — wspaniałą komedię współczesną „Ludzie na krze”, w roli głównej St. Jaracz w otoczeniu pp. E. Bonańskiej, H. Kryńskiej, H. Gruszeckiej, A. Jaraczówny, St. Perzanowskiej, St. Daniłowicza, M. Kalinowicza, J. Kempy, J. Łuszczewskiego, L. Pośpielowskiego i T. Żelńskiego. Ceny miejsc popularne od 50 gr. do 3.50. — Wcześniej nabywca otrzymuje lepsze miejsce.

— Chór Dana. W dniu 2 września br. wystąpi znakomity chór Dana w powiekszonej obsadzie z udziałem pieśniarki H. Brzezińskiej. — Ceny miejsc normalne — niższe niż w ubiegłym sezonie. Bilety do nabycia w kasie miastowej przy ul. Kilińskiego nr. 1 i w kasach Teatru W.

— Opera w Miejskim Teatrze Wielkim. W sobotę inauguracyjne przedstawienie działu operowego pod kier. art. Adama Didura. Rozpocznie sezon opera „Straszny Dwór” (Moniuszki) w następującej obsadzie: pp. Fr. Platówna, W. Kotulakówna, Z. Ciepeliówna, St. Drabik, A. Dobosz, Z. Dolnicki, W. Kaczmar, M. Mazanek, L. Rejchan i Hłady. — Ceny miejsc operowe, niższe od cen ubiegłego sezonu.

KOMUNIKATY.

— Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego dysponuje kilkudziesięcioma płatnymi praktykami jednorocznymi w sklepach w Warszawie, Poznaniu, Łodzi i t. d. — Praktyki będą płatne. — Absolwenci Szkoły Dokształcającej Kongregacji Kupieckiej mają pierwszeństwo. Inni kandydaci mogą być przyjęci w miarę wolnych miejsc. Zgłaszać się natychmiast u dyrektora dr. Bartyńskiego, ul. Bourlarda 5.

— Studium Pracy Społecznej we Lwowie, działające za pozwoleniem i pod nadzorem Ministerstwa Opieki Społecznej i Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego kształci zawodowych pracowników opieki społecznej, instruktorów oświatowych, gospodarzy i bibliotekarzy. Świadectwa ukończenia Studium mają charakter urzędowych dowodów kwalifikacyjnych i na mocy pisma okólnika Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 5 sierpnia 1937 r. L. O. p. 15/13-7, uprawniają do pełnienia funkcji instruktorskich we wszelkich ośrodkach opieki społecznej. — Wpisy przyjmuje osobiście lub pisemnie Sekretariat Studium od godziny 17-20, który mieści się w szkole żeńskiej Staszica, ul. Podwale 17, od dnia 1-17 września br.

— Transmisja z Londynu muzyki lekkiej. Wśród zespołów salonowych i jazzowych specjalną sławę zdobyły zespoły angielskie. — Jeden z nich „Serge Krish Septet”, należący do najlepszych, poznają polscy radiosłuchacze dziś o godz. 19-tej w transmisji P. R. z Londynu. Na program koncertu złożą się lekkie, popularne utwory angielskich kompozytorów.

— Popularni artyści radiowi występują w studio na Dorocznej Wystawie Radiowej Publiczności odwiedzająca Doroczną Wystawę Radiową ma obecnie miłą sposobność bliższego poznania swych ulubieńców radiowych. Znanych do tej pory przez mikrofon. Codziennie w pięknej sali studia radiowego, wybudowanego na Wystawie Radiowej w gmachu Polskiej YMCA, odbywają się koncerty solistów i zespołów orkiestrowych. Orkiestra Symfoniczna P. R.

Stanisław Szober — czołowy uczonej polski nie żyje.

Warszawa, 31. 8. (PAT) W Warszawie zmarł profesor Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego Stanisław Szober, członek Polskiej Akademii Umiejętności, T-wa Naukowego Warszawskiego i licznych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, autor wielu prac naukowych i dydaktycznych, prezes T-wa Krzewienia poprawności i kultury języka, redaktor prac filologicznych, współpracownik Instytutu popierania polskiej twórczości literackiej, były żołnierz-ochotnik pułku artylerii polowej.

Sp. prof. Szober urodził się 6 listopada 1879 r. w Warszawie. Tam ukończył szkoły w r. 1898, potem uniwersytet w r. 1903. Od r. 1905 poświęca się z oddaniem pracy nauczycielskiej w gimnazjum im. Staszica, seminarium im. Konarskiego i licznych innych zakładach warszawskich. W r. 1909 w Moskwie, gdzie wykładał wówczas prof. Porzeziński, zdaje egzamin ma-

gisterski, odpowiadający naszej habilitacji. W r. 1915 zostaje profesorem wskrzeszonego uniwersytetu warszawskiego, gdzie wykłada język polski do r. 1929. Od tego roku obejmuje katedrę językoznawstwa indoeuropejskiego.

Nauka polska i Uniwersytet Józefa Piłsudskiego straciły w zmarłym znakomitego uczonego o rozległych horyzontach i wielostronnych zainteresowaniach, nigdy nie ustającego w pracy, całe społeczeństwo polskie czołowieka o wyjątkowej szlachetności uczuć, niezwyklej wyrozumiałości do broci, całym sercem oddanego sprawom kultury polskiej.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. prof. Stanisława Szobera odbędzie się 1 września o godz. 10 w górnym kościele Św. Krzyża, skąd nastąpi wyprawienie zwłok na cmentarz.

Zjazd b. Ochotników Wojennych.

Odroczony w sierpniu b. r. zjazd ogólnopolski b. Ochotników Armii Polskiej, odbędzie się w Wilnie w dniach 10 i 11 września b. r., który będzie wielką manifestacją Ochotników. Protektorat nad zjazdem objął Pan Marszałek Śmigły-Rydz. Na zjazd przybędą przedstawiciele Rządu z premierem gen. SławojskŁadkowskiem na czele.

Uczestników zjazdu będą przewozić pociągi normalne na podstawie kart uczestnictwa, uprawniających do zniżki kolejowej 75 proc. w obie strony, oraz specjalne pociągi popularne z większości miast. Dnia 10 września br. uczestnicy zjazdu udadzą się pociągami do Żułowa, a po powrocie do Wilna odbędzie się złożenie wieńca na Rossie oraz apel poległych, w czasie

którego przemówienie wygłosi prezes Gł. Zarządu Związku b. Ochotników Armii Polskiej gen. Bohaterewicz.

Następnego dnia w Ostrej Bramie odbędzie się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez ks. arcybiskupa Jabrzykowskiego, po którym nastąpi uroczyste złożenie wotum lwowskich b. Ochotników na ołtarzu Cudownej Matki Boskiej Ostrobramskiej. Z kolei nastąpi uroczyste złożenie wieńca i oznaki związkowej u stóp Mauzoleum na Rosie, po czym nastąpi defilada przed Mauzoleum i przedstawicielami władz.

Po południu odbędzie się odprawa prezesów wszystkich Okręgów i Oddziałów, a wieczorem na boisku sportowym urządzone będzie widowisko teatralne pod gołym niebem.

Nasze tranzytowe możliwości lotnicze wzrastają.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Z dniem 1 września P.L.L. „Lot” przystąpią do eksploatacji linii lotniczej Warszawa-Budapeszt.

Linia ta otwarta została dnia 1 lipca br. i do dnia 31 sierpnia oblatywana była wyłącznie przez węgierskie towarzystwo „Malert”. Przez wrzesień pozostaje ważny rozkład dotychczasowy, czyli start z Warszawy o godz. 12.50, a z Budapesztu o 8.30. Od dnia 2 października przebieg linii ulegnie zmianie, mianowicie samolot na drodze z Warszawy do Budapesztu jak i z powrotem lądować będzie w Krakowie. W ten sposób zostaną połączone dwie osobne linie Warszawa-Budapeszt i Warszawa-Kraków, a Kraków i tym samym cała południowo-zachodnia Polska uzyska bezpośrednie połączenie lotnicze z środkową Europą.

Budapeszt stał się od paru lat wiel-

kim lotniczym portem tranzytowym i posiada szereg dogodnych dla nas połączeń na zachód: z Austrią, Czechosłowacją, Szwajcarią, Francją, południe: Włochy, Jugosławia, Grecja, wschód: Rumunia. Przebiegają przez też dalekobieżne linie transkontynentalne: holenderska do Indji holenderskich i Australii, oraz niemiecka do Persji i Afganistanu.

Linia do Budapesztu posiada jeszcze dla naszej sieci lotniczej specjalne znaczenie, jest ona bowiem naturalnym przedłużeniem szlaku północnego: Helsinki, Tallin, Ryga, Kowno, Warszawa, oraz linia Gdynia, Warszawa w kierunku Europy środkowej i Adriatyku i posiada doniosłe znaczenie dla frekwencji, a tym samym rentowności szlaku północnego.

Dzięki tej linii wzrastają zatem nasze tranzytowe możliwości lotnicze.

raj nagle 76-letnia Antonina Tic (Nowo-zniesieńska 11), której zwłoki na polecenie lekarza dzielnicowego odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

Z KRAJU.

Koła Towarzystwa Przyjaciół Huculszczyzny w powiecie nadworniańskim na Huculszczyźnie przystąpiły do opracowania i ustalenia planu i kosztorysów tanich, małych domków campingowych.

Z inicjatywy władz szkolnych zorganizowany został w Stanisławowie dla czynnych nauczycieli szkół powszechnych 5-dniowy kurs społeczno-oświatowy. Kurs ma na celu zapoznanie uczestników z najnowszymi metodami i formami prac oświatowych.

W miejsce dotychczasowego kierownika Pow. Zarządu drogowego inż. Romana Nowotnego, przeniesionego do Lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego, przydzielony został do Rudek inż. Jarosław Brzostowski z Państw. Zarządu wodnego w Stryju.

DWIE KATASTROFY LOTNICZE WE FRANCJI.

Reims, 31. 8. (PAT) Wojskowy samolot obserwacyjny wczoraj w czasie lotu nocnego zaczął w czasie lądowania o wierzchołek sosny i rozbił się. Przy uderzeniu o ziemię powstał pożar. Dwaj wojskowi, stanowiący załogę samolotu, zginęli na miejscu.

Brignoles, 31. 8. (PAT) Wczoraj wieczorem podczas lotu ćwiczebnego wydarzyła się katastrofa. Samolot z niewyjaśnionych dotąd przyczyn spadł i rozbił się. Lotnik płk. Dugand, dowódca 8 eskadry lotniczej, zabił się na miejscu.

Program radiowy.

Czwartek, 1 września.
Lwów. Godz. 6.45: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 14: Płyty. 14.15: Recital fortepianowy 14.35: Płyty. 15: Giełda. 15.15: Audycja dla dzieci. 15.30: „Nad jeziorem” fragment pow. ilustr. muz. 15.45: Wiadom. gosp. 16: Koncert solistów. 16.45: Pogadanka. 17: Wiad. bież. 17.10: Polska pieśń ludowa. 17.40: „Czytamy Sienkiewicza”. 18: Pogadanka. 18.10: Płyty. 18.30: Słuchowisko. 19: Chór męski. 19.20: Pogadanka. 19.30: Koncert rozrywkowy. 20.45: Dziennik wieczorny. 21: Pogadanka. 21.10: Koncert rozrywkowy. 21.50: Wiad. sport. 22: Polska muzyka kameralna.

Ub. miesiąca jedna z mieszkanek Nadwórnej, niejaka J., wdowa wygrała dolarówkę na kwotę 40.000 dolarów. Wzruszona wielką wygraną, obdzielała swą ubogą rodzinę pokaznymi kwotami, a na budowę nowego kościoła w Nadwórnej ofiarowała 100 tysięcy zł.

Groźną i zakaźną chorobą bydła i koni wąglik, która panowała w kilku miejscowościach powiatu rudeckiego, a w szczególności w okolicy Komarna, została dzięki energicznemu zarządzeniom policyjno-weterynaryjnym i ochronnemu szczepieniu pogłowia bydła i koni w całym powiecie zupełnie stłumiona.

Jak donoszą z Rumunii, dnia 27 bm. na stacji kolejowej Pascani pod Czerniowcami pociąg osobowy najechał na pociąg towarowy, stojący na tej stacji. Rozbite zostały trzy wagony pociągu osobowego. Ofiar w ludziach nie było. Wskutek zatarasowania toru, pociąg pośpieszny nr. 302 kursujący na linii Bukareszt-Warszawa w dniu tym wogóle do Sniatyna nie przybył.

Nieznan sprawcy włamali się nocą do kancelarii gminy zbiorowej w Rozdole pow. Zydzaków. Drzwi biura otworzyli dobranym kluczem, po czym w pokoju wójta rozpruli kase ogniotrwałą i zabrali gotówkę w kwocie 428 zł.

ZE ŚWIATA.

Posel do parlamentu angielskiego b. leader Labour Party Lansbury przybył do Budapesztu, gdzie zabawi do piątku.

Oficjalnie komunikują, iż Neville Henderson, ambasador W. Brytanii w Berlinie, odjedzie jutro rano samolotem na swą placówkę.

Po południu odwiedził premiera Chamberlaina ambasador Stanów Zjednoczonych Kennedy.

Niemieckie Biuro informacyjne donosi z Pragi, że poseł Rzeszy złożył wczoraj u rządu czechosłowackiego ostrą protest w sprawie zamieszczonej w „Moravsko-slezskim Denniku” wiadomości, zawierającej zniewagę dawniej. cesarskiej armii niemieckiej.

Minister spraw zagranicznych Bonnet przyjął wczoraj po południu premiera syryjskiego, a następnie ambasadora francuskiego w Londynie.

Litewska Rada ministrów uchwaliła etat dla nowoutworzonego urzędu pracy i pracy społecznej. Etat przewiduje 53 urzędników.

Organizacja austriackiej pocztowej Kasy oszczędności, dekretem kancлера rozszerzona została na teren całej Rzeszy.

Wczoraj zmarł w Bratisławie najstarszy wiekiem ksiądz katolicki w Słowacji kanonik Paweł Blako. Zmarły liczył lat 94.

KRONIKA MIEJSKA.

Rowerzysta potrącony przez auto. Wily Lederer (Gródecka 109) doniósł policji, że wczoraj wieczorem na ul. Sapiehy potrącił jadącego rowerem jakiegoś młodzieńca, którego następnie odwiózł do Pogotowia ratunkowego, gdzie ofierze wypadku zaopatrzone okaleczoną głowę.

Nagła śmierć staruszki. Na ul. Im. Tow. Szkoły Ludowej w Zniesieniu umarła wczoraj

Francuska rada ministrów debatuje nad sprawami polityki zagran. i wewnętrznej Francji.

Paryż, 31. 8. (PAT) Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem prezydenta republiki posiedzenie rady ministrów, które trwało przeszło trzy godziny.

Według ogłoszonego urzędowego komunikatu, min. Bonnet złożył dokładne sprawozdanie ze spraw, dotyczących polityki zagranicznej, w którym poruszył wydarzenia na Dalekim Wschodzie, hiszpańska wojna domowa, wzajemne stosunki francusko-włoskie i problem czechosłowacki.

Rada ministrów aprowała w pełni wywody min. Bonneta oraz wskazówki, których udzielił on reprezentacjom dyplomatycznym francuskim zagranicą.

Po wygłoszeniu przez prem. Daladier expose na temat wytwórczości narodowej oraz problemów społecznych, stojących w ścisłej łączności z obroną narodową, przedłożył minister pracy Pomaret prezydentowi republiki projekt ustawy, podpisaną przez wszystkich ministrów, w sprawie nadliczbowych godzin w ramach ustawy o 40-godzinny tygodniu pracy. Artykuł 1. tego projektu ustawy przewiduje dla rządu prawo wprowadzenia dodatkowych godzin pracy we wszystkich zakładach, wykonujących prace, związane z obroną kraju. Artykuł 2. odnosi się do zakładów, pracujących nie wyłącznie dla obrony kraju. Godziny nadliczbowe, przewidziano przez ten drugi artykuł, nie mogą przekraczać stu rocznie. Rada ministrów za twierdziła w całości przedłożony przez ministra pracy projekt ustawy.

POLEGŁ GENERAL CHIŃSKI.

Pekin, 31. 8. (PAT) Poległ w walkach z oddziałami komunistycznymi generał wojsk rządu chińskiego (pro-japońskiego) Li-Fu-Ho.

POWÓDZ W INDIACH ZATOPIŁA TRZY WIOSKI.

Lucknow (Indie), 31. 8. (PAT) Powódź całkowicie zniszczyła trzy wioski w państwie Garhwal z powodu uszkodzenia tamy na rzece Tehre.

BURZE NAD WESTFALIA I HANNOWEREM.

Berlin, 31. 8. (PAT) We wtorek od wczesnego ranka panowały w północnych i środkowych Niemczech niezwykle silne burze połączone z piorunami, gradem i oberwaniem się chmur. Westfalia oraz częściowo Śląsk i okolice Hannoveru poniosły wielkie straty, w Botropie woda zalała 4 domy w Gladbecku 300, w Oberhausen zaś straż ogniowa i pomoc techniczna wzywane były przeszło 200 razy.

W okolicach Hannoveru na skutek uderzeń piorunów było kilkanaście wypadków pożaru, w Essen piorun poraził śmiertelnie dwie osoby.

Komunikacja na obszarze Westfalii została na skutek zalania dróg i torów kolejowych w znacznym stopniu zahamowana, a nawet i wstrzymana.

Na Śląsku w okolicach Glatzu woda zniszczyła stojące na polach zbiory.

KATASTROFA KOLEJOWA NA LINII KOWEL-LUBLIN.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Wczoraj o godz. 4.25 na stacji Konary, położonej na linii Kowel-Lublin, wykoleiły się w pociągu pospiesznym nr. 903 parowóz, dwa wagony bagażowe i wagon pocztowy.

Zabici: pomocnik maszynisty Jan Drabik i palacz Stanisław Gorajewski; lekkie kontuzje odniosło 11 podróżnych. Ruch pociągów odbywa się z przerwami.

Ruch normalny przywrócony zostanie około godz. 14. Pociąg ratunkowy przybył o godz. 5.35. Dochodzenia celem ustalenia przyczyn wypadku w toku.

Na zakończenie minister finansów Marchandeu wskazał na korzyści, wypływające ze stosowania planu monetarnego oraz zapoznał radę ministrów z szeregiem zarządzeń, które zostaną wydane celem uzdrowienia sytuacji finansowej.

Wybitni parlamentarzyści francuscy w obronie katedry w Chartres.

Paryż, 31. 8. (PAT) Do parlamentu francuskiego wpłynął wniosek, podpisany przez szereg wybitnych parlamentarzystów, z żądaniem przeniesienia francuskiej bazy lotniczej z Chartres do innego miasta. Podpisani wyrażają bowiem obawę, iż w razie woj-

ny katedrze w Chartres, będącej perłą architektury francuskiej i pomnikiem historycznym nieocenionej wartości, mogłoby grozić poważne niebezpieczeństwo, o ile nawet nie całkowite zniszczenie.

Byt Czechosłowacji zależy od znacznych ustępstw na rzecz mniejszości.

Londyn, 31. 8. (PAT) Prasa angielska jednomyślnie aprobuje przemówienie sir John Simona, zamieszczając komentarz, utrzymane w tonie stanowczym i wstrzeźliwym.

„Times“ stwierdza, że istota polityki brytyjskiej polega na podejmowaniu akcji, zapobiegającej wojnie drogą pozytywnych wysiłków na rzecz pokoju. Zwycięstwo idei pokoju w konflikcie czesko-niemieckim będzie zwycięstwem dla całego świata. Z drugiej jednak strony załamanie się metod pojednawczych może pociągnąć za sobą następstwa, których nie sposób przewidzieć. Rząd brytyjski, zdając sobie sprawę z tego, że żądanie pojednania w obecnym wypadku jest niezwykle trudne, nie traci jednak nadziei pokojowego rozwiązania.

Wypowiadając zastrzeżenia przeciw

ko wystąpieniom prasy niemieckiej wobec Czechosłowacji — „Times“ zaznacza, że wezwanie ambasadora brytyjskiego w Berlinie do Londynu oraz konferencje ministrów brytyjskich mają na celu zbadanie przyczyn zaostreżenia stanowiska strony niemieckiej wobec Pragi.

Podkreślając, że od Czechów oczekiwane są dalsze poświęcenia, „Times“ pisze, że bez udzielenia znacznej autonomii, żądanej przez mniejszości, ten złożony twór państwowy prowadzić będzie bardzo niebezpieczny żywot. Bezpieczeństwo strategiczne jest iluzorycznym pojęciem, o ile brak lojalności grup narodowościowych, które niewiele uzyskawszy, nie mają nic do stracenia, jeżeli republika się rozpadnie.

Urządzono napaść na żydowski dom modlitwy w Gdańsku.

Gdańsk, 31. 8. (PAT) Ub. nocy nie-wykryci sprawcy po wylamaniu bramy wdarli się do żydowskiego domu modlitwy w Gdańsku, położonego w śródmieściu, wybili wszystkie szyby, niszcząc całe urządzenie domu.

Napastnicy zniszczyli również mieszczący się na I piętrze sionistyczny klub młodzieży żydowskiej oraz bibliotekę klubu.

Zniszczenie domu modlitwy, jak przypuszczają, nie jest bez związku z zajściem, o którym donosi prasa. Henryk Teller, wyznania mojżeszowego, rodem z Wiednia, rzekomo zaczął i pobił na ulicy przed żydowskim domem modlitwy członka młodzieży hitlerowskiej. Teller a policja aresztowała.

Wyludnienie Isoli nabiera charakteru klęski społecznej.

Paryż, 31. 8. (PAT) Ostatnie sprawozdanie Stowarzyszenia francuskich organizacji rolniczych uderza na alarm z powodu coraz bardziej postępującego wyludnienia wsi francuskiej.

W wyniku przeprowadzonej ankiety stwierdzono, iż na terenie 13 departamentów rolniczych liczba ludności

wiejskiej, która w r. 1858 wynosiła prawie 5 milionów, spadła w r. 1936 do około 3 milionów.

Na roli pozostali jedynie właściciele ferm, robotnicy rolni-Francuzi masowo emigrują do miast.

Wyludnianie wsi nabiera charakteru klęski społecznej.

Wychodźstwo polskie w hołdzie ks. Józefowi Poniatowskiemu.

Lipsk, 31. 8. (PAT) Pomnik księcia Józefa Poniatowskiego w Lipsku, którego stan w ostatnich latach pozostawał wiele do życzenia, niezadługo stanie w nowej imponującej szacie zewnętrznej. Dzięki staraniom polskiej placówki konsularnej i krajo wych kół patriotycznych, nad pomnikiem prowadzone są od paru tygodni prace restauracyjne, które ukończone zostaną w pierwszych dniach października. Cały pomnik odnowiony będzie od podstaw. Murowany parkan, który z trzech stron otaczał pomnik i zamykał prawie całkowicie dostęp do pomnika, został już zniesiony. Jego miejsce wypełnią płyty granitowe, które stanowiąc będą niejako kamienną posadzkę. W ten sposób dostęp do pomnika będzie od strony frontowej zupełnie wolny.

W dniu 18 października, jako w

gilię rocznicy śmierci księcia Józefa, obchodzonej tradycyjnie przez koło nię polską w Lipsku, u pomnika zbierze się całe wychodźstwo polskie w Saksanii wraz z delegacją krajowych związków patriotycznych, których staniem pomnik księcia Poniatowskiego odzyskuje wspaniałą szatę.

Pomnik księcia Józefa w Lipsku postawiony został w r. 1831 ze składek Wojska Polskiego. Pomnik ma kształt sarkofagu. U szczytu zdobi go hełm wraz z szablą i buławą, umieszczoną na marmurowej poduszce, od strony frontowej widnieją dwa białe orły, po bokach zaś — z jednej strony medalion gipsowy, przedstawiający popiersie księcia, z drugiej herb rodziny Poniatowskich. W środku napis: Księżu Józefowi Poniatowskiemu — Wojsko Polskie.

„Polityka W. Brytanii będzie polegała na kontynuacji pojednawczych wysiłków“.

dostarczonych przez członka misji lorda Runcimana Ashtona Gwatkinę oraz doniesień poszczególnych stolic Europy środkowej i wschodniej.

Po naradzie ministrów opublikowano komunikat, głoszący, że ministrowie wyrazili całkowitą zgodę na dotychczasową akcję oraz na politykę, jaka winna być prowadzona w przyszłości.

Nowe zebranie ministrów nie jest zamierzone, lecz ministrowie będą przebywali w niewielkiej odległości od Londynu.

W związku z tym komunikatem Ag. Reutersa zaznacza, iż polityka Wielkiej Brytanii będzie polegała na kontynuowaniu wysiłków pojednawczych przy jednoczesnej bacznej obserwacji wszelkich ewentualnych nagłych zmian, mogących zajść w rozwoju sytuacji.

Premier Chamberlain wyjechał wczoraj wieczorem na zamek Balmoral w Szkocji, gdzie znajduje się obecnie król. Wyjazd Chamberlaina posiada związek z dzisiejszą naradą ministrów, albowiem — jak zaznacza Ag. Reutersa — istnieje zwyczaj, że premier osobiście zdaje sprawę królowi ze wszystkich wydarzeń o znaczeniu państwowym lub międzynarodowym.

Nie wiadomo, czy premier będzie mógł wznović urlop po pobycie u króla, który potrwa do końca tygodnia. Wyjazdy premiera Chamberlaina, jak donosi Ag. Reutersa, będą zależały od rozwoju wydarzeń.

PREMIER SKŁADKOWSKI OBYWATELEM HONOROWYM GM. OBRYTE.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski przyjął w dniu 30 bm. delegację mieszkańców gminy Obyrte, pow. pułtuskiego, która prosiła Pana Premiera o przyjęcie godności członka honorowego gminy.

Pan Premier wyraził zgodę na przyjęcie obywatelstwa honorowego.

DEPEZA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH DO MIN. SKŁADKOWSKIEGO.

Warszawa, 31. 8. (PAT) Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski otrzymał następujący telegram:

„Walny Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich województwa łódzkiego, odbyty w Łodzi 28 sierpnia 1938 r., przesyła Ci, Panie Premierze, wyrazy uznania i podziękowania za Twoje wysiłki nad polepszeniem warunków higienicznych, sanitarnych i estetycznych wsi polskiej i zapewnia Ci, Panie Premierze, że zorganizowane kobiety wiejskie znajdą się w szeregu tych, którzy Ci do zrealizowania tego dopomagać będą w miarę swoich sił“.

OFIARNY CZYN DZIECI NA F. O. N.

Nieśwież, 31. 8. (PAT) Zebrania rodzicielskie dzieci szkół powszechnych w powiecie nieświejskim, pragnąc przyspieszyć zbiórki na samolot pościgowy dla armii, postanowiły, że każde dziecko przyniesie na ten cel garść lnu o wadze 1 kg.

Dotychczas z groszowych składek dziecięcych zebrano już ponad 2.000 złotych. Uzyskany ze zbiórki len o przypuszczalnej wadze kilkudziesięciu tysięcy kilogramów zostanie sprzedany, a uzyskana suma wpłynie na fundusz zakupienia samolotu pościgowego dla armii od dzieci szkół powszechnych powiatu nieświejskiego.

OBYWATELE SOWIECCY PRZYJMUJĄ OBYW. MANDZURSKIE.

Tokio, 31. 8. (PAT) Ag. Domei donosi z Singkingu: Z ogłoszonych oficjalnych danych wynika, że 7.600 obywateli sowieckich, przebywających na terenie Mandżukuo, zrzekło się obywatelstwa sowieckiego, pragnąc nabyć obywatelstwo Mandżukuo.

